

[illegible]

Çankaya'da cemevi açılması isteğinin reddi... Üstelik de çok yanlış bir yorumla reddi, talihsiz bir tavidir.

Önce ret süreci ve gerekçesi... Alevi yurttaşların Çankaya Cemevi Yaptırma Derneği, İmar Planı'nda "ibadethane" olarak gösterilen arazi için başvurur. Kaymakamlık, Valiliğe... Valilik, İçişleri Bakanlığı'na... Bakanlık, Diyanet İşleri'ne gönderir başvuruyu.

Ne ilginç rastlantıdır ki, Türkiye'nin AB'den tarih aldığı 17 Aralık'ta Diyanet İşleri "ret" cevabını verir:

Gerekçe:

"Tekke ve zaviyelerle Türbelerin İlgasına Dair Yasa'nın 1. maddesi gereği tekke ve zaviyeler kapatılmıştır. İslam ibadetine mahsus ve usulüne göre açılmış cami ve mescit dışındaki yerlerin ibadet yeri olarak kabulü mümkün değildir..."

Hoppala....

Peki Türkiye'de 10'larca cemevi var.

Alevi yurttaşlar burada toplanarak ibadet ediyorlar. Bu cemevleri nasıl açık?

Yasaya aykırı (!) bu duruma, Diyanet, devlet, savcılıklar, polis seyirci mi?

Elbette değil...

Çünkü, cemevleri, tekke ve zaviye değil, ibadet yeri.

Öyle ki...

1997 yılında, Hacıbektas'ta devletin tahsis ettiği 43 dönümlük araziye, cemevi inşaatının

temelini o dönemin hükümeti adına ve Başbakan'ı temsilen Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit attı.

Koalisyon ortağı partilerin genel başkanları törende hazır bulundular.

Yaptıkları konuşmalarda, "daha önceki yıllarda Alevi yurttaşlara başta cemevleri olmak üzere bazı yanlışların bundan böyle tekrar edilmeyeceği" güvencesini verdiler.

Dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Hacıbektaş'taki yeni Cemevi ve Külliyesi temel atma törenine "hayırlı olsun" telgrafı gönderdi.

Yani...

Bütün bunlar, devletin zirvesinden, cemevi temelini harcını karan yurttaş kadar suçüstü hali mi?

Bir yurttaşın nüfus belgesinde din hanesine "İslam" yerine "Alevi" yazdırmak istemine İzmir 11. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin, Yargıtay tarafından da onaylanan "Alevilik ayrı din değil, İslamın alt yorumudur" kararı, Diyanet İşleri'nin dayandığı diğer gerekçe (!)

Birkaç "marjinalin" dışında kim "Alevilik ayrı din" iddiasında bulunabilir ki?

İslamın alt yorumu da olsa, Alevi yurttaşlar ibadet yerlerini özgürce seçerler.

AB ilkeleri ve İnsan Hakları Anlaşması da "herkesin inançlarını - kamu düzeni, sağlık ve ahlaki sınırlamalar ötesinde - dilediği mekânda, icra ve yayma hakkını" güvenceye almıştır. Türkiye hukuk sistemi "Uluslararası hukukun, iç hukuka hatta Anayasa'ya bile üstünlüğünü" kabul etmiş bulunmuyor mu?

Yani, o yargı kararı ile Tekke ve Zaviyeler Hükmü böyle saptırılmamış, doğru algılanmış varsayılsa bile Uluslararası Hukukla çelişmekte ve geçersiz hale gelmektedir.

Teolojik yaklaşıma gelince...

Kur'an-ı Kerim'de "cami" kelimesi yoktur.

Kutsal kitabımız, "Yeryüzünün tümü sizin mescidiniz" buyurur.

Bu yeryüzü kapsamına elbette cemevleri de girer.

Cemevleri uzayda değil ki...

Kaldı ki...

Cami'nin etimolojisi "cem etmek yani toplanmak" tır.

Anı galerisi

Bir TV programı için gittiğim Üsküdar Cemevi'nde geçen saatlerin güzelliği belleğimin anılar galerisinde seçkin yere sahiptir.

Cemevi külliyesine daha ilk adımında gülümseyen Alevi yurttaşların pozitif elektriği sarmaladı.

Alt katta bir düşün için hazırlık vardı.

Üst kattaki odalarda, resim, bağlama, gitar dershaneleri gençlerle doluydu. Aralık kapılardan dışarı neşe cıvıltıları taşıyordu.

Geniş bahçenin bir yanındaki banklarda kış güneşi keyfi yaşıyorlardı.

Öte yanda bir küçük bina klinik olarak kullanılıyordu.

Alevi doktorlar sağlık hizmeti sunuyorlardı.

Alevi yurttaşlar fazla ilaçlarını getirip bırakıyorlarmış.

Ecza deposunda tüm ilaçlar ücretsiz veriliyordu.

Ve...

Cem yerinde ibadete de tanık oldum.

Kaçgöç olmadan... Ama fesat da olmadan...

Kadın, erkek, genç, yaşlı, çocuk tertemiz ruhlarını yansıtarak topluca ibadet ettiler.

.....

Mahcubiyet

Güberi Çıvanoğlu tarafından yazıldı.

Yeni 1000 yılda, AB'nin şafağında, hâlâ bu satırlara neden olanlar mahcubiyet hissetmeli.

g.civaoglu@milliyet.com.tr